

сприйнятливість споживачів-прагматиків нішевого сегменту для прориву на основний ринок даного товару.

Література

1. Moore G. A. – Crossing The Chasm: Marketing and Disruptive Products to Mainstream Customers. 2001. 174 p.
2. Rogers E.M. Diffusion of Innovations / E.M. Rogers. – New York: The Free Press. 1995. 165 p.

Щоголева І. В.

кандидат педагогічних наук, доцент
Льотна академія Національного авіаційного університету
м. Кропивницький, Україна

НАПРЯМИ ІННОВАЦІЙ В ІНДУСТРІЇ ТУРИЗМУ

Економічне зростання будь-якої країни пов'язане з орієнтацією на інноваційний шлях розвитку, який є головний чинником змін та досягнень, умовою підвищення її конкурентної позиції за рахунок конкурентоздатності галузей народного господарства. Конкурентоздатність підприємств туристичної галузі багато в чому залежить від впровадження інновацій на будь-якому рівні діяльності – підприємств, дестинацій, держави, тому дослідження та розуміння важливості інноваційних процесів необхідно як на науковому так і на адміністративному рівні.

Інновації в туризмі – складний процес, до якого долучаються виробники туристських послуг, організатори туризму, споживачі та державні інституції, тому умови, причини, напрями та форми інновацій у туристичному бізнесі є специфічними для кожної країни. Але інноваційні процеси мають і загальні риси та фактори впливу, які дозволяють визначити їх основні напрями та тенденції. Перш ніж запроваджувати інновації, необхідно здійснити моніторинг стану туристичного ринку, специфіки та перспектив його розвитку.

Туризм має кілька специфічних особливостей, які можуть бути використані в якості напрямів інноваційної діяльності. Інновації в туризмі можуть запроваджуватись як для всього комплексу послуг у складі туристичного продукту, так і до кожної послуги окремо. Отже, розробка та впровадження певних інновацій зумовлює доцільність і необхідність кооперування підприємств різних галузей та їх підтримки з боку місцевого самоврядування та органів державної влади на рівні країни.

У відповідності до положення Генеральної угоди з торгівлі послугами (ГАТС), інноваційна діяльність в туристській сфері розвивається за трьома напрямками (табл. 1) [1].

Створення нових продуктів, брендів, дестинацій, споживчих цінностей, збільшення пропозицій інноваційного характеру в сфері туризму обумовлює

впровадження диференційних засобів їх просування, клієнтоорієнтацію й сервісне управління, детальний аналіз сегментацію ринку, вдосконалення системи ціноутворення тощо.

У таких випадках використовується не звичайний комплексуправлінських заходів, а технології, які здатні швидко модернізувати, реорганізувати діючі структури в ефективний управлінський конгломерат, здебільшого транснаціонального типу, технології, що формують нові знання та перетворюються на окремий виробничий фактор в умовах переходу до інноваційної економіки [2].

Таблиця 1

Напрями інноваційної діяльності в туристській сфері у відповідності до положення Генеральної угоди з торгівлі послугами

Напрямок інновації	Зміст інновації
<i>Організаційні інновації</i>	
Розвиток підприємства і туристського бізнесу в системі та структурі управління	Реорганізація; укрупнення; поглинання конкуруючих суб'єктів на основі новітньої техніки та передових технологій
Кадрова політика	Оновлення та заміна кадрового складу; система підвищення кваліфікації, перепідготовка і стимулювання працівників
Раціональна економічна та фінансова діяльність	Впровадження сучасних форм обліку та звітності, що забезпечують стійкість становища та розвитку підприємства
<i>Маркетингові інновації</i>	
Споживачі	Охоплення потреб цільових споживачів
	Залучення не охоплених на визначений період часу споживачів
<i>Періодичні інновації</i>	
Продуктові інновації	Зміна споживчих властивостей туристського продукту
	Позиціонування туристського продукту

Заслужують на увагу ті основні інноваційні напрями діяльності та технологічні рішення, які, на думку учасників проекту The Connected World («Об'єднаний світ»), матимуть найбільший вплив на розвиток ринку міжнародного туризму (табл. 2) [3].

Використання таких інновацій підвищує привабливість туристських послуг за рахунок їх якості, технологічності, безпечності, доступності тощо.

Пріоритетним напрямом інноваційної діяльності в економіці, який дасть змогу забезпечити реалізацію інноваційних програм в туризмі, є створення інноваційної бізнес-моделі, яка дозволить підприємствам залучати необхідні ресурси, розподіляти ризики, кооперувати зусилля та отримувати бажаний економічний ефект.

Таблиця 2

Основні інноваційні напрями впливу на розвиток міжнародного туризму

Напрямок інновацій	Технологічні рішення інновацій
Інформація / Навігація / Управління	Інтегрований планувальник подорожі (IPITA)
	Логістичний оптимізатор відстеження руху (TATLO)
	Управління рухом транспорту в мегаполісах на основі автоматичного контролю стану (COMET)
Нові засоби зв'язку	Голографічні комунікаційні платформи
	Мобільна вітальня і віртуальний офіс
Нові форми мобільності	Централізована служба забезпечення різними видами транспорту
	Послуги автоматично керованої мережі автотранспорту
	Система матеріально-технічного забезпечення та постачання за допомогою безпілотних літаків
	Пересувні готелі
Охорона і безпека	Автоматизований прикордонний контроль
	Система безперервного моніторингу стану здоров'я водія та пасажирів транспортного засобу
	Система віддаленого контролю і забезпечення профілактичного обслуговування транспортного засобу

Література

- 1 Інноваційні технології в туризмі: навч. посіб. / укл. А. Гуцол. Северодонецьк: ПП «Поліграф-Сервіс», 2015. 343 с.
- 2 Інновінг в туризмі : монографія / Мазаракі А. А. та ін. ; за заг. ред. А. А. Мазаракі. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. 532 с.
- 3 ConnectedWorld: Transforming Travel, Transportation and Supply Chains // WorldEconomicForum. May 2013. 48 p. [Electronic resource]. URL: http://www3.weforum.org/docs/WEF_MO_ConnectedWorld_Report_2013.pdf.

Афонов Р. П.

аспірант, Запорізький національний університет
(науковий керівник: **Метеленко Н. Г.**, доктор економічних наук, професор)
м. Запоріжжя, Україна

**ЕКОЛОГІЧНІСТЬ ПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА:
РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ**

Людина в нинішню епоху розвитку цивілізації своєю діяльністю заради досягнення мети краще жити, застосовуючи недосконалі технології виробництва, наносить великої, часто непоправної, шкоди навколишньому природному середовищу – ґрунтам, атмосферному повітрю, водним джерелам. В цілому люди усвідомлюють масштаби негативних наслідків заподіяння шкоди навколишньому середовищу своєю діяльністю і намагаються